

S O K F É L E .

20. Szám.

Béts. Mártius 11-dikén.

1834

Emlékeztető Jegyzetek.

M á r t í u s .

8 Márt. — 1793. A' Poroszok megrakják Dantzigot. — 1811. A' Poroszok elfoglaltatják az Angol kereskedő hajókat.

9 Márt. — 1451 szül. Florentzben Vespucci Amerigo, kitől nevét vette America. — 1682. Tökölly 40,000 tallérból álló esztendei adót ígér a' Töröknek, ha átadja néki hazánk elfoglalt 's elfoglalandó várait. — 1741. A' Poroszok visszaveszik az Austriaiaktól Glogau várát.

10 Márt. — 1528. Katzianer kiveri Zapolját Likawából. — 1571. Miksa átengedi Zápolya fiának Oppernt. — 1793. Párisban kezdődik a' Terrorismus. — 1819 † Jacobi német költész.

11 Márt. — 1241. A' Tatárok töméntelen seregei Magyarország határinál. Béla segédért küld Fridrikhez, a' Kunoknak megparantsolja, hogy lóra ülven rögtön a' Királyi zászló alá gyűljenek, Vantsa Istvánt a' váti püspököt 's a' tsanádi prépostot a' Királynéval az ország kintseivel Austria széleihez küldi. — 1798. Czerny Gyuri szerb fejedelem. — 1798. A' Rajna bal partja átengedtetik a' Frantziáknak.

A' H i t e l e z é s .

Ispahánban egy sovány verselő abból éldegélt, hogy mindennap az ország nagyjainak tetteit hízelkedő 's legédesebb szavakkal rimekbe foglalta. — Egykor a' Kadi (bíró) elejébe hívatatik, hol 100 darab aranyat követelt valaki a' szűk erszényű verselőtől. — A' Múzsák kedveltje bizonyos lévén, hogy senkinek sem adós, bátran nézett a' követelő szemébe; boszszonkodván egyszersmind, hogy a' fellegező gondolatok e' véletlen eset által kigőzölögnek fejből, 's meg fog akadni az úgy nevezett „vena poetica.“ Ezek közt a' kö-

Toldalék a' M. Kurírhoz.

vetelő nagy méltósággal kiburkol egy költeményt, melyet a' képzelt érdemeket híven magasztaló verselő a' Fő-vezérnek szentelt, 's ezeket olvassa:

Jön a' szegény nyomorjában
 Segítsz bokros bajain,
 Jön a' búsult fájalmában
 'S enyhítsz halmos kínjain;
 Adsz Te mindég híres Vezér!
 Kit szükség nyom, mind tőled kér,
 Áldást hintnek a' kezek. —
 Ezekről hitelezek!

Halljad már most, te verseken rágódó! Így szóll a' követelő, — én bizonyításod által felbúzdítva, azonnal a' Fő-vezér ennyire magasztalt kegyelméhez folyamodtam, esedezvé, hogy engemet, mint szükségben sanyargót 100 arany ajándékkal mentene ki inségemből; azomban a' Fő-vezér nem tsak hogy nem adott semmit is, hanem még gúnyoló illetlen szavakat halmozott reám, 's mivel te mind azokról, a' mellyek verseidben foglaltatnak hitelezél, természetesen a' 100 aranyat tőled kell kivánnom. — A' szegény verselő e' természetes következtetésre tsak elhült, és mentésére kéntelen volt megvallani, hogy ha a' Múzsák, hozzá, mint kedveltjekhez ajtaján bekotzogatnak, ilyenkor ő édes tsókjok által elragadtatik, és megeredvén nála a' versek forrása, ő akkor semmit sem gondol, következképpen az ilyenkor tett hitelezései, minthogy elragadtatásban estek, soha sem köteleznek. — E' nyilatkoztatása megmenté ugyan őt a' vád díjának lefizetésétől, mindazonáltal békével kellett tőrnie a' város gúny-katzajjait, 's ennek következése a' lett, hogy a' Verselő új versezetet adott ki, mellyek foglalatja e' volt. Uraim! Pátrónus és minden névvel nevezendő nagy urak! Nem azért magasztalunk mi verselők Tite-

ket, mintha tettétek volna azokat a' miket mondunk, hanem azért hogy tegyétek.

Sujánszky Antal.

A' Schach és a' Túdós.

Egy Persa Király birodalmait bé útazván egy Túdósra talált, ki az országlás módjára nézve több tanátslásai után, így szólla: legfőbb és legfontosabb ez, mellyért jutalmúl 100 aranyat kívánok: hogy: „Uram! semmihez se fogj előbb, minekelötte szándékod következéseit és végét meg nem fontoltad.“ — A' körül állók e' tanáts hallására, katzagtak; azonban a' Királynak annyira lelkére hatott, hogy ezen mondást minden ezüst edényeibe bévéséte. — Ez meg lön, — — 's nem sokára meg jelen a' borbély, hogy a' Királyt meg borotválja, egy ezüst nyelvű borotvát nyújtnak kezébe, és midön a' feljebb említett tanáts tartalmát rajta bévésve látja elhalaványodik, és vonakodik kötelességének megfelelni. — A' Schach észre veszi zavaráját, 's meglepettezésének okát kérdezi. Meg rémül a' hatalmas uralkodó szavaitól, lábaihoz borúl 's megvallja, hogy egy mérges késsel akará szakállát le venni, azonban a' borotvába vésett bölts tanáts megtérite szivét, 's kéntelenítettnék bűnét, 's azokat kik őt eltsábiták megvallani, és a' Király kegyességébe ajánlani jóvendő sorsát. — A' Schach boldognak vélé magát, hogy annyira méltatá a' Túdós tanátsát, és hogy azt mások tselekedeteinek vezér-fonalául edényeibe vésette. — A' borbélynak őszinte vallomásáért mert kegyelmezett, a' bűnös nagygyal pedig, ki élte 's országa után szomjúhozott, méltó haragját érzette.

Sujánszky Antal.

II. F r i d r i k.

II. Fridrik Porosz király különösen szerette a' gyermekeket. A' királyi hertzeg fiainak megengedte, hogy hozzá dolgozó szobájába is bemehetnek, a' mi-
kor nekik tetszik. Egykor midőn éppen az író szobá-
jában dolgozott, az idősebb ezen kir. hertzegek kö-
zül bé ment hozzá és ott laptázott. Egyszer a' laptá
a' király dolgozó asztalára esik, a' ki azt felveszi 's a'
kis hertzegnek vissza adja. Másodszor is az asztalra
esvén a' laptá, vissza adta ugyan a' király, de hara-
gos tekintetet vetett a' gyermekre, a' ki engedelmet kért,
's ígérte, hogy az nem fogna többé megesni. De hi-
jában, a' laptá harmadszor is az asztalra esett még pe-
dig azon papirosra, mellyre a' király írt. Ekkor Frid-
rik veszi a' laptát 's a' zsebjébe dugja. A' kis hertzeg
alázatosan engedelmet kérte, 's kérte a' laptáját; de a'
király, komor tekintetet vetett reá 's nem felelt. Meg-
uuván végre a' sok foganatlan kérést, a' kis hertzeg
bátran ment a' király felé, 's a' tsipejére támasztván
kezeit felemelt fővel így szólla mérgesen: „akarja e'
Felséged vissza adni a' laptámat? igen, vagy nem?“
A' király nagyot nevetvén, kivette a' laptát a' zsebjé-
ből 's vissza adta a' kis hertzegnek mondván: „derék
fiú vagy; te nem fogod soha engedni hogy Sziléziát
elvegyék tőled.“

Egykor, midőn a' Braunsvájgi hertzegné, bátya
látogatására Potsdámba ment, II. Fridrik Király gróf
Schwerinnek az ő fő lovászmesterének egy arany pik-
szist ajándékozott, a' mellynek fedelére számár vala
festve. Alig ment el a' gróf a' Felségtől, azonnal Ber-
linbe küldé az inassától a' pikszist, 's kivetetvén an-
nak fedeléből a' számár képet, a' király képét tétette

helyébe. Másnap az ebédnél előveszi a' gróf pikszisét 's mutatja szomszédjainak. A' Király azt megpillantván, gúnyoló mosolygással beszéllé el a' hertzegnének, hogy ő tegnap ajándékozta legyen azon furtsa képpel ékesített pikszist Schwerinnek. A' hertzegné akarta látni, 's oda adaték a' pikszis; 's rá tekintvén így kiálta fel: „Ejnye be jó; tökéletesen hasonlít; valóban, ötsém uram, még soha sem láttam illy jól eltalált képét! — A' király nem tudta mire vélje ezt, az ő gondolatja szerint, igenis vastag tréfát. A' hertzegné tovább adta a' pikszist szomszédjának 's így körül kerüle az asztalt, 's miudenko ditsérte az eltalált nagy hasonlatosságot. A' király, ki a' változás felől semmit sem tudott nyughatatlanul várta a' pikszisnek hozzá kerülését, 's látván végre a' tsalatást, nem állhatta meg, hogy hahotára ne fakadjon.

A' Régiek' Alphabetumja.

(Végzet.)

V.

Vespasianus Római Tsászárnak emlék szobort akartak emelni, 's ő maga is megegyezett benne, tsak hogy minélhamarább, egyszersmind üres markát tartván „itt úgymond az alap, mellyre építsétek.“

Vespasianus (a' fija) az eredeti leveleket legnagyobb könyűséggel tudta utánozni, azért szokta volt mondani „ha Tsászár nem lettem volna, legnagyobb levél hamisító lettem volna.“ — Szemére veték, egykor hogy többet ígér, mint sem adhat, „a' Tsászártól, úgymond, szomorán senki se menjen el.“

X.

Xerxes midön látná hadának mind szárazon, mind vízen töménytelen sokaságát, örömtől elragadtatott;

de egyszerre csak könnyezni kezd: „lelkemen áthatott azon gondolat, milly rövid az ember élete, ha meggondolom, hogy eme sokaságból egy század mulva alig fog valamelyik e' kietlen pusztán vándorlani!“

Z.

Zephirus, Dárius Persa királynak legkedvesebb barátja hogy a' Babyloniakat meghódíthassák, orrát, 's füleit levágatta, 's átszökvén a' Babyloniaiakhoz, szinlette, mintha Dáriustól elkergettetett volna; ezek hívén neki, a' kormányzást néki engedték, 's ő alkalmat nyert, a' Várost Dárius kezére játszani. De midőn *Zephirust* illy undorított tsonkán Dárius megpillantá, felkiáltott: „inkább szeretném *Zephirust* épen, mint 100 Babylont megvéve látni. Valóban drága kints egy igaz hű Barát, örülhet, ki ollyanra talál.

Mlnr.

Furtságok.

— „Mellyik szinjátékba menjek?“ kérdé X...né férjétől. „Menj fiam a' B... szinjátékba, ott fogják ma az *okos aszszonyt* játszani.“ Mama, — kiált a' kts fiú, — vigyél el engem is magaddal, én még soha sem láttam az *okos aszszonyt*!“

— „Tőled semmit sem lophatnak el, minek az a' dugás?“ kérdé egy deák szegény collégáját, ki az üres pugiálláríst lefekvése előtt mindég párnája alá tette; „éj barátom, felele emez, én ezt csak azért tselekszem, mivel szégyelném, ha a' tolvajok üressen találják.“

— „Minek hívják azt, a' mi a' melljben olly annyira dobog és reszket?“ kérdé egy ifjantz katona az ütközet előtt tisztjétől; „az a' szív“ felele a' tiszt. „Én tehát tetőtől fogva talpig szívből vagyok,“ viszonzá a' bátor viész, „mivel egészen reszketek.“

— „Mit akar kend ott?“ kérdi az éjji őr, a' mint egy valakit észre vett, ki éppen a' kőfalra kapaszkodván a' lámpát levette; „a' hamvát akartam elvenni a' métsnek, hogy lássak átmenni“ viszonzzá a' szurkos kezű.

— N. városában minden halál esetről be kellett bizonyítani: élt e' a' megholt orvosi segítséggel? A' mint X... úr megholt a' bizonyító tzedula illy foglalatú volt: „X... úr megholt 15-ik Juniuban két orvos segítségével.“

— „Mi a' manót tsinál az úr?“ kiált X... úr barátjához, ki a' legnagyobb nyári hévségben fekete frakban, 's még azon felül fekete felső-kaputban sétált. „Oh! Istenem, viszonzzá ez, oda vagyok, minap a' nagy-bátyám holt meg, most ismét a' néném, 's így kettős gyászt kéntelenítették hordani.“

— Egy paraszt a' városba jött fiát, ki varga inas volt, meglátogatni. „Tanúltál e' már valamit?“ kérdi az atya; „oh igenis!“ felele a' fiú, „sőt muzsikus is vagyok már;“ mi a' manó — kiált az atya — no 's mit tudsz már? „Ha a' regement bandája a' strázsa-ház előtt muzsikál, akkor a' kótákat tartom,“ felel gögösen a' fiú. !

— N... úr estve a' kertjébe megy sétálni, de mint elijed, midőn szolgáját mereven az égre nézni és két pistolyt szemei elibe tartani látja; „bolond vagy? vagy mi bajod? mit tsinálsz itten?“ kérdi N... „Ah Tens Úr! azt az új üstökös tsillagot szeretném látni, és mivel az újságban olvastam, hogy az tsak felfegyverezett szemmel látható, azért tevém ezen két pistolyt szemeim elibe,“ felele az együgyű 's kíváncsi Gyurka.

Felelet. A' sirból sohajtozó Leányhoz, a' „Sokféle“
78-ik szám alatti versezetre.

Kedves Ninám! szabad kerd'nem

Mi az, miért kesergesz?

'S alvilági álmaidból

Szomor dalra mi ébreszt?

Mi az a' mi megzavarja

Szent Hazádban nyugtodat?

És az enyhe béke Honban

Keseríti sorsodat?

Bús panaszszal szerelmünket

Ugyan miért vádolod?

'S mit mivelte a' rokon érzés

'S mire tanit sir hantod?

Kéj-gyönyörbe olvadozva

Tüntek a' boldog napok,

'S im legyözve már a' vihart,

Siri tsended mért zajog?

Vajha feléd vég emlékül

Lengnék néha a' szellők

Szendén nyugodj, — mert a' dalok

Ajkidon már nem kellők,

'S én — ki búban élve halok

Panasz nélkül hű Nina

Gyász sírodból sohajtásid'

Nem reméltem nem soha!!

Gyula.
Szigetről.

Rejtett szó.

Egy szótag, mely fordítva kész,

'S kitalálni nem nagy ész.

Megfejtés a' 19 számban: Kalapáts.